

Marco Lozza: *Manuale Practico dello Spinone*. Club Italiano Spinonin julkaisu.
Suom. Salla Finnilä. Kaikki oikeudet pidätetään. Lähde mainittava lainattaessa.

SPINONEN TYÖSKENTELYMÄÄRITELMÄ

Spinonen tyypillinen askellaji on reipas maatavoittava ravi, joka on riittävän nopeaa. Välillä koira voi laukata lyhyitä matkoja; lyhyet pätkät laukkaa ovat hyväksytyjä koiran palatessa jo kertaalleen haetulta alueelta, hakuvuoron alussa tai jos ympäristössä on ulkopuolisia ärsykeitä.

Koiran haistaessa riistan askellajina on kuitenkin oltava ravi. Spinonen ravi on vetävää ja maatavoittavaa, ja koira hakee luovien lähes suoraviivaisesti noin sadan metrin tai pitemmällä luoveilla. Luovien pituus ja kuvio on suhteessa spinonen erinomaiseen hajuaistiin, mikä tekee siitä erinomaisen metsästyskoiran. Koira ei kuitenkaan vaihda luonteensa vastaisesti askellajiaan ravista laukkaan.

Spinonesta, kuten muistakin ravaavista roduista, näkee selvästi, että sen työskentely perustuu ensisijaisesti hajuaistin käyttöön. Tämän lisäksi ratkaisut niihin kysymyksiin, jotka laukaten hakevat "kuumat" koirat ratkaisevat luonteelleen ominaisella räjähtävällä toiminnalla, herättävät spinonessa monimutkaisen ajatteluprosessin, mikä heijastuu selvästi myös koiran kauniiseen "ajattelijan" ulkomuotoon.

Spinonen haku on erittäin huolellista, ja sitä säestää lähes taukoamatta heiluva häntä. Koira kantaa itseään pystyssä kaula ojennettuna, jotta sen haku on yläpäistä ja nenä taivaanrantaan kohti (tai maata kohti).

Keveyden riistanhajun kohdatessaan spinone hidastaa asteittain vauhtiaan ja lähestyy hajun lähdeä erittäin varovaisin askelin, yläpäisesti ja ilmeettömästi, ellei mukaan lasketa mahdollisimman ylös nostettuja korvia ja liikkumatonta, hieman alaviistoon osoittavaa häntää.

Jos kyseessä on väärä hälytys, koira jatkaa hakua rodulle tyypillisessä pystyssä asennossa ravaten.

Jos haju koiran mielestä johtaakin riistalle, koira hidastaa vauhtia enemmän niin, että viimeiset askeleet ovat erittäin hitaita: koira saattaa koettaa varovasti maata tassullaan ennen askeleen astumista, ettei pitäisi ääntä. Kun koira pysähtyy ja saa linnun piikkiin, sen häntä jäykistyy hieman yläviistoon. Haussa ja koiran tarkentaessa seisontaa häntä on vaakatasossa tai loivasti ala- tai yläviistossa.

Koiran ryhti on ylväs ja vaikuttava, ja koira on valpas mutta kuitenkin rauhallinen. Spinone seisoo pystyssä asennossa vain hieman eteenpäin kallistuneena*. Sen kaula ja pää ovat pystyssä, ja kuono hieman maata kohti kääntyneenä (noin 30 asteen kulmassa vaakatason alapuolella).

* Suom. huom. spinonen toimintaa verrataan lähinnä "kuumiin" kanakoiriin. Saksanseisojaan verrattuna erot ovat pienempiä.

Jos koira haun aikana joutuu hajukenttään, jossa se on välittömästi varma riistan läsnäolosta, se hidastaa vauhtinsa välittömästi ja merkkää riistan seisonnalla. Erona yllä kuvattuun tilanteeseen on, että nyt koiran kaula kurottuu hieman enemmän ja häntä on alempana. Yllä kuvattu vaiheittain hidastuva lähestyminen päättyy seisontaan suoraan riistalle.

Varsinaista seisontaa saattaa joskus edeltää lyhyt pysähdys, mutta tämä ei ole toivottavaa.

Jos spinone yhtäkkiä huomakin riistan olevan erittäin lähellä (ja vain silloin), se pysähtyy seisontaan saman tien hyvin pystyssä asennossa, jalat hieman taipuneena, pää kääntyneenä alaspäin riistaa kohti. Poikkeustapauksissa koira pysähtyy seisomaan keho kääntyneenä hajun suuntaan painautuen lähemmäs maata. Jos riista juoksee alta, spinone seuraa sitä tuulen alta etenemällä vaiheittain ilmavainun perusteella siten, että se säilyttää suoran hajukontaktin riistaan. Koira etenee mahdollisimman varovasti ja välttää mahdollisuuksien mukaan kuivia oksia ja kahisevia lehtiä, mutta säilyttää toiminnassaan kuitenkin koko ajan seisonnalle tyypillisen jännitteen.

Kuten sanottu, koira lähestyy vaiheittain riistaa varovasti, mutta päättäväisesti ja epäroimättä, eikä ota uutta seisontaa, ennen kuin on päässyt tarpeeksi lähelle. Koiran työskentelystä kuvastuu selvästi, että se pyrkii pitämään suoran hajukontaktin riistaan ja säilyttämään etäisyyden riistaan mahdollisimman vakiona, minkä vuoksi koiran eteneminen riippuu riistan etenemisestä. Jos riista esimerkiksi sille suotuisan maaston vuoksi juoksee alta, spinone näyttää, että luonteelleen ominaisesta varovaisuudesta huolimatta se on määrätietoinen ja jopa röyhkeä jäljestäjä. Karkaavaa riista jäljittäessään koira voi pysähtyä seisontaan yhtäkkiä, jos riista pysähtyy tai vaihtaa kulku-suuntaa esimerkiksi maastossa olevan esteen vuoksi.

Yksi spinonen (kuten muidenkin mannermaisten kanakoirien) ominaisuuksista on sen ehdoton ja keskeytymätön yhteistyö ohjaajan kanssa.

Rauhallisen ja harkitsevan luonteensa ansiosta spinone soveltuu metsästyskoiraksi erilaisiin olosuhteisiin. Tämän vuoksi yllä kuvattu työskentelytapa saattaa hieman muuttua, sillä spinone sopeuttaa toimintansa vastaamaan mahdollisimman hyvin riistaa ja ympäristöä sen mukaan, mitä kulloinenkin tilanne vaatii.

Marco Lozza on spinonen italialaisen rotujärjestön, Club Italiano Spinonin (C.I.Sp.), puheenjohtaja. C.I.Sp. on perustettu vuonna 1973 jatkamaan Famiglia dello Spinonen (1949) työtä rodun käytön, jalostuksen ja tunnettuuden edistämiseksi.